

НАЦІОНАЛЬНИЙ СТАНДАРТ УКРАЇНИ

**Ресурсні елементні кошторисні норми
на ремонтно-будівельні роботи**

ВКАЗІВКИ ЩОДО ЗАСТОСУВАННЯ

ДСТУ-Н Б Д.2.4-21:2012

Видання офіційне

**КИЇВ
МІНРЕГІОН УКРАЇНИ
2013**

ПЕРЕДМОВА

- 1 РОЗРОБЛЕНО: Науково-виробнича фірма «Інпроект»
- РОЗРОБНИКИ: О. Юровський (науковий керівник),
В. Лясковський, О. Труш, С. Маслобоева
- ЗА УЧАСТЮ: Міністерство регіонального розвитку,
будівництва та житлово-комунального
господарства України
Д. Ісаєнко, канд. наук з державного управління, А.
Беркута, к.е.н., П. Губень, І. Пономаренко
- 2 ПРИЙНЯТО ТА НАДАНО ЧИННОСТІ: наказ Міністерства регіонального розвитку,
будівництва та житлово-комунального
господарства України 28.12.2012 № 668,
чинний з 2014-01-01
- 3 НА ЗАМІНУ: ДБН Д.1.1-4-2000 «Вказівки щодо застосування
ресурсних елементних кошторисних норми на
ремонтно-будівельні роботи»

Право власності на цей документ належить державі.
Відтворювати, тиражувати і розповсюджувати його повністю чи частково на
будь-яких носіях інформації без офіційного дозволу заборонено.
Стосовно врегулювання права власності треба звертатися до Мінрегіону України

Мінрегіон України, 2013

ЗМІСТ

с.

ВСТУП	4
1 СФЕРА ЗАСТОСУВАННЯ	5
2 НОРМАТИВНІ ПОСИЛАННЯ	5
3 ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ	6
4 ПОРЯДОК ЗАСТОСУВАННЯ РЕСУРСНИХ ЕЛЕМЕНТНИХ КОШТОРИСНИХ НОРМ НА РЕМОНТНО-БУДІВЕЛЬНІ РОБОТИ	9
ДОДАТОК А ПЕРЕЛІК збірників ресурсних елементних кошторисних норм на ремонтно-будівельні роботи	12
ДОДАТОК Б КОЕФІЦІЄНТИ до норм витрат труда робітників, зайнятих на ремонтно-будівельних роботах; робітників, зайнятих на керуванні та обслуговуванні машин та механізмів; часу експлуатації будівельних машин та механізмів для урахування впливу умов виконання робіт	13
ДОДАТОК В БІБЛІОГРАФІЯ	15

ВСТУП

Цей національний стандарт розроблено на заміну ДБН Д.1.1-4-2000 «Вказівки щодо застосування ресурсних елементних кошторисних норм на ремонтно-будівельні роботи (РЕКНр)» методом перегляду з розробленням відповідного національного стандарту (ДСТУ).

Підставою для розроблення цього національного стандарту є Закони України «Про стандартизацію», «Про будівельні норми», постанова Кабінету Міністрів України від 13.04.2011 № 471 «Про затвердження Програми перегляду державних будівельних норм і правил на період до 2015 року».

Цей стандарт містить вимоги, які відповідають чинному законодавству.

НАЦІОНАЛЬНИЙ СТАНДАРТ УКРАЇНИ

**Ресурсні елементні кошторисні норми
на ремонтно-будівельні роботи
ВКАЗІВКИ ЩОДО ЗАСТОСУВАННЯ**

Ресурсные элементные сметные нормы
на ремонтно-строительные работы
УКАЗАНИЯ ПО ПРИМЕНЕНИЮ

Resource element budget norms for repair-building works
INSTRUCTIONS FOR USE

Чинний від 2014-01-01

1 СФЕРА ЗАСТОСУВАННЯ

1.1 Цей стандарт містить вказівки щодо застосування ресурсних елементних кошторисних норм на ремонтно-будівельні роботи (РЕКНр) для визначення вартості ремонтно-будівельних робіт при здійсненні ремонту житла, об'єктів соціальної сфери і комунального призначення та благоустрою.

1.2 Ресурсні елементні кошторисні норми на ремонтно-будівельні роботи є обов'язковими при визначенні вартості ремонту, що здійснюється за рахунок бюджетних коштів, коштів державних і комунальних підприємств, установ та організацій, а також кредитів під державні гарантії. При визначенні вартості ремонту за рахунок інших джерел фінансування їх застосування обумовлюється договором.

1.3 Цей стандарт можуть застосовувати суб'єкти стандартизації, які розробляють стандарти інших рівнів.

2 НОРМАТИВНІ ПОСИЛАННЯ

У цьому стандарті є посилання на такі нормативні документи:

ДСТУ 1.5:2003 «Національна стандартизація. Правила побудови, викладення, оформлення та вимоги до змісту нормативних документів»

ДСТУ Б А.1.1-91:2008 «Вимоги до побудови, викладання, оформлення та видання будівельних норм»

ДБН А.3.1-5:2009 «Управління, організація і технологія. Організація будівельного виробництва»

ДБН А.3.2-2:2009 «Охорона праці і промислова безпека у будівництві. Основні положення»

ДСТУ Б Д.2.2-9:2012 «Ресурсні елементні кошторисні норми на будівельні роботи. Металеві конструкції (Збірник 9)»

ДСТУ Б Д.2.2-46:2012 «Ресурсні елементні кошторисні норми на роботи при реконструкції будівель і споруд (Збірник 46)»

3 ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

3.1 РЕКНр застосовуються:

– для визначення складу і потреби в ресурсах (витрати труда робітників, зайнятих на ремонтно-будівельних роботах, монтажників і робітників, зайнятих на керуванні та обслуговуванні будівельних машин і механізмів; будівельних машин і механізмів; будівельних матеріалів, виробів і конструкцій), необхідних при визначенні вартості ремонту житла, об'єктів соціальної сфери і комунального призначення і благоустрою (при визначенні прямих витрат):

- а) на стадії проектування – в складі інвесторської кошторисної документації;
- б) на стадії визначення виконавця робіт – в ціні пропозиції учасника конкурсних торгів (договірній ціні);
- в) на стадії проведення розрахунків за виконані роботи;

– для розроблення укрупнених ресурсних норм по конструктивних елементах і видах робіт на функціональну одиницю виміру.

Отримані на підставі РЕКНр дані про склад і обсяги ресурсів можуть бути використані для складання відомостей ресурсів, визначення тривалості робіт, норм витрати і списання матеріалів.

3.2 Порядок розроблення, побудови, викладення та оформлення РЕКНр відповідають вимогам ДСТУ 1.5 та ДСТУ Б А.1.1-91.

3.3 РЕКНр розроблено в складі 20 збірників, перелік яких наведено в додатку А. Збірники сформовано за конструктивними елементами будівель і споруд та за видами ремонтно-будівельних робіт.

3.4 РЕКНр відбивають середньогалузевий рівень витрат ресурсів на прийнятну будівельну техніку, технологію та організацію виконання ремонтно-будівельних робіт.

3.5 Виконання робіт у РЕКНр передбачено відповідно до вимог ДБН А.3.1-5 та ДБН А.3.2-2.

3.6 РЕКНр враховують специфічні ускладнені умови виконання ремонтно-будівельних робіт (багаторазова організація робочих місць, розосередженість обсягів робіт, обмежені можливості застосування високопродуктивних засобів механізації, підвищене використання ручного труда при виконанні виробничих процесів, при переміщенні матеріалів та будівельного сміття у робочий зоні та внутрішньобудівельній території, тощо.

3.7 За відсутності відповідних норм у чинних збірниках ресурсних елементних кошторисних норм розробляються індивідуальні ресурсні кошторисні норми, рішення з розроблення яких приймається замовником. Ці норми затверджуються у складі проекту (робочого проекту) з обов'язковим проведенням відповідної експертизи і застосовуються тільки для визначення вартості ремонту за даним проектом.

3.8 Кожний збірник РЕКНр містить технічну частину та групи норм з показниками ресурсів. У технічній частині до збірників наведено вказівки щодо призначення і порядку застосування кошторисних норм даного збірника, правил обчислення об'ємів робіт і коефіцієнтів, які враховують умови виконання робіт.

3.9 Норми збірників РЕКНр об'єднано в групи. Опис складу робіт і одиниці виміру наведено як правило, для групи в цілому. Норму позначено трьома числами через тире, де:

перше число – номер збірника РЕКНр;

- друге число – номер групи, до якої включено норму;
- третє число – номер норми.

3.10 Норми РЕКНр містять такі показники:

- витрати труда робітників -будівельників, люд.год;
- середній розряд робіт;
- витрати труда машиністів, люд.год;
- перелік будівельних машин, механізмів, механізованого виробничого знаряддя (механізованого інструменту) та час їх експлуатації, маш.год;
- норми витрати матеріалів, виробів і конструкцій у фізичних одиницях виміру.

3.11 Опис складу робіт, передбачених нормами, містить перелік основних операцій виконання робіт. Виконання дрібних, допоміжних і супутніх операцій нормами враховано, але в описі складу робіт їх, як правило, не згадано.

3.12 Нормами враховано витрати ресурсів на розвантаження будівельних матеріалів, виробів і конструкцій на приоб'єктному складі, витрати на горизонтальне транспортування матеріалів, виробів і конструкцій від приоб'єктного складу до місця установки (укладки) або монтажу (внутрішньобудівельний транспорт), а також витрати на транспортування матеріалів і будівельного сміття, що утворюється в процесі виконання ремонтних робіт, до місця їх складування на будівельному майданчику на відстань до 50 м.

3.13 Нормами враховано вертикальне транспортування матеріалів, виробів, конструкцій і будівельного сміття до 30 м. При вертикальному транспортуванні на висоту більше 30 м слід замінити підйомні механізми, передбачені нормами для цієї мети, на відповідні механізми, передбачені проектом організації ремонтно-будівельних робіт.

3.14 Нормами не враховано вивезення будівельного сміття. Вага будівельного сміття, наведена у нормах, прийнята усереднено, та уточнюється при взаєморозрахунках за обсяги виконаних робіт.

3.15 Норми витрат труда робітників, зайнятих на ремонтно-будівельних роботах, машиністів і часу експлуатації будівельних машин і механізмів у

РЕКНр визначено на підставі існуючих технологій будівельного виробництва з урахуванням додаткових витрат труда робітників, зайнятих на ремонтно-будівельних роботах, на ненормовані витрати труда (багаторазова організація робочих місць, додаткові переходи в процесі виконання робіт, багаторазова зміна інструментів і пристосувань), пов'язані з організацією нормованого комплексного процесу.

3.16 Норми витрат матеріальних ресурсів визначено на підставі загальних виробничих норм витрати матеріалів, технологій будівельного виробництва та іншої технологічної документації, а також з урахуванням мінімальних норм витрат і відходів матеріалів, що потребують оброблення або припасовування при їх укладанні в проектне положення.

Норми витрати неодноразово використовуваних (оборотних) матеріалів і деталей (опалубка, риштування, помости, кріплення тощо) визначено з урахуванням нормативного числа обертів і норм припустимих витрат після кожного оберту.

3.17 Нормами передбачено виконання ремонтно-будівельних робіт з використанням готових розчинів і бетонних сумішей, за винятком випадків, зазначених у технічних частинах збірників і описах складу робіт.

4 ПОРЯДОК ЗАСТОСУВАННЯ РЕСУРСНИХ ЕЛЕМЕНТНИХ КОШТОРИСНИХ НОРМ НА РЕМОНТНО-БУДІВЕЛЬНІ РОБОТИ

4.1 На підставі потреби в матеріально-технічних і трудових ресурсах, визначеної за РЕКНр, і вартості ресурсів у поточних цінах обчислюються прямі витрати.

4.2 Усі показники ресурсів, наведені в нормах РЕКНр, приймаються без змін, за винятком випадків, коли застосовуються коефіцієнти, що враховують специфічні особливості виконання робіт, передбачені проектною документацією і зазначені в технічних частинах відповідних збірників.

4.3 Найменування і технічні характеристики матеріальних ресурсів, наведені в збірниках РЕКНр, можуть уточнюватися за даними проекту, якщо це не призводить до зміни нормативної витрати таких ресурсів.

4.4 Окремі види ремонтно-будівельних робіт, які не охоплені збірниками РЕКНр, а технологія їх виконання аналогічна новому будівництву або

реконструкції будинків, будівель і споруд, можуть нормуватися відповідно або за нормами збірників РЕКН на нове будівництво із застосуванням до витрат труда робітників, зайнятих на ремонтно-будівельних роботах, і до часу експлуатації машин і механізмів коефіцієнта 1,15, або за нормами ДСТУ Б Д.2.2-46 та норм 9-70-1 – 9-75-2 ДСТУ Б Д.2.2-9 без застосування зазначеного коефіцієнта.

4.5 Якщо проектом організації ремонту передбачено виконання робіт в будинках, будівлях і спорудах, які експлуатуються; поблизу об'єктів, що знаходяться під високою напругою; з обмеженими умовами для складування матеріалів або в інших ускладнених умовах, до норм витрат труда робітників, зайнятих на ремонтно-будівельних роботах, робітників, зайнятих на керуванні та обслуговуванні машин та механізмів, часу експлуатації будівельних машин і механізмів застосовуються коефіцієнти, наведені в додатку Б.

4.6 Витрати ресурсів на роботи з демонтажу окремих конструкцій будинків, будівель і споруд, інженерних мереж та обладнання за відсутності необхідних норм у РЕКНр можуть визначатися за нормами відповідних збірників на виконання цих робіт без урахування норм витрат матеріалів і конструкцій, врахованих нормами, які не застосовуються при демонтажі. При цьому до норм витрат труда робітників, зайнятих на ремонтно-будівельних роботах; робітників, зайнятих на керуванні та обслуговуванні машин та механізмів; часу експлуатації будівельних машин і механізмів, механізованого виробничого приладдя та норм витрат матеріалів, які використовуються при виконанні демонтажних робіт, застосовуються такі коефіцієнти:

а) при демонтажі металевих конструкцій	– 0,7
б) при демонтажі збірних залізобетонних і бетонних конструкцій	– 0,8
в) при демонтажі збірних дерев'яних конструкцій	– 0,8
г) при демонтажі внутрішніх систем водопроводу, каналізації, водостоків, опалення, вентиляції, газопостачання,	

електропостачання та слабкострумових мереж –0,4

д) при демонтажі зовнішніх мереж водопроводу, каналізації, теплопостачання, газопостачання, електропостачання та слабкострумових мереж – 0,6

Середній розряд робіт з демонтажу приймається за відповідними нормами на ремонтно-будівельні роботи.

4.7 У РЕКНр на роботи з розбирання, ремонту і заміни будівельних конструкцій та інженерного устаткування (крім обумовлених випадків) не включено показники повернення будівельних матеріалів, виробів і конструкцій, отриманих від розбирання, а також витрати ресурсів на приведення цих матеріалів і виробів у придатний стан (за доцільності).

4.8 Час використання робітниками-будівельниками та монтажниками механізованого виробничого знаряддя (паяльники газопламеневі, вібратори поверхневі, машини мозаїчно-шліфувальні, машини електрозачищувальні, трамбівки пневматичні тощо), яке наведено в нормах збірників довідково (у дужках), включено до норм трудовитрат робітників-будівельників та монтажників і виокремлено в ресурсних елементних кошторисних нормах задля розрахунку вартості енергоносіїв, мастильних матеріалів та гідравлічної рідини, яка враховується в складі прямих витрат на матеріальні ресурси.

Амортизаційні відрахування, витрати на ремонт та переміщення механізованого виробничого знаряддя враховано у складі загальноновиробничих витрат.

Додаток А

(довідковий)

ПЕРЕЛІК**збірників ресурсних елементних кошторисних норм
на ремонтно-будівельні роботи**

- 1 ДСТУ Б Д.2.4-1:2012 Ресурсні елементні кошторисні норми на ремонтно-будівельні роботи. Земляні роботи (Збірник 1)
- 2 ДСТУ Б Д.2.4-2:2012 Ресурсні елементні кошторисні норми на ремонтно-будівельні роботи. Фундаменти (Збірник 2)
- 3 ДСТУ Б Д.2.4-3:2012 Ресурсні елементні кошторисні норми на ремонтно-будівельні роботи. Стіни (Збірник 3)
- 4 ДСТУ Б Д.2.4-4:2012 Ресурсні елементні кошторисні норми на ремонтно-будівельні роботи. Перекриття (Збірник 4)
- 5 ДСТУ Б Д.2.4-5:2012 Ресурсні елементні кошторисні норми на ремонтно-будівельні роботи. Перегородки (Збірник 5)
- 6 ДСТУ Б Д.2.4-6:2012 Ресурсні елементні кошторисні норми на ремонтно-будівельні роботи. Прорізи (Збірник 6)
- 7 ДСТУ Б Д.2.4-7:2012 Ресурсні елементні кошторисні норми на ремонтно-будівельні роботи. Підлоги (Збірник 7)
- 8 ДСТУ Б Д.2.4-8:2012 Ресурсні елементні кошторисні норми на ремонтно-будівельні роботи. Дахи, покрівлі (Збірник 8)
- 9 ДСТУ Б Д.2.4-9:2012 Ресурсні елементні кошторисні норми на ремонтно-будівельні роботи. Сходи, ґанки (Збірник 9)
- 10 ДСТУ Б Д.2.4-10:2012 Ресурсні елементні кошторисні норми на ремонтно-будівельні роботи. Пічні роботи (Збірник 10)
- 11 ДСТУ Б Д.2.4-11:2012 Ресурсні елементні кошторисні норми на ремонтно-будівельні роботи. Штукатурні роботи (Збірник 11)
- 12 ДСТУ Б Д.2.4-12:2012 Ресурсні елементні кошторисні норми на ремонтно-будівельні роботи. Малярні роботи (Збірник 12)
- 13 ДСТУ Б Д.2.4-13:2012 Ресурсні елементні кошторисні норми на ремонтно-будівельні роботи. Склярські, шпалерні та облицьовувальні роботи (Збірник 13)
- 14 ДСТУ Б Д.2.4-14:2012 Ресурсні елементні кошторисні норми на ремонтно-будівельні роботи. Ліпні роботи (Збірник 14)
- 15 ДСТУ Б Д.2.4-15:2012 Ресурсні елементні кошторисні норми на ремонтно-будівельні роботи. Внутрішні санітарно-технічні роботи (Збірник 15)
- 16 ДСТУ Б Д.2.4-16:2012 Ресурсні елементні кошторисні норми на ремонтно-будівельні роботи. Зовнішні інженерні мережі (Збірник 16)
- 17 ДСТУ Б Д.2.4-17:2012 Ресурсні елементні кошторисні норми на ремонтно-будівельні роботи. Електромонтажні роботи (Збірник 17)
- 18 ДСТУ Б Д.2.4-18:2012 Ресурсні елементні кошторисні норми на ремонтно-будівельні роботи. Благоустрій (Збірник 18)

- 19 ДСТУ Б Д.2.4-19:2012 Ресурсні елементні кошторисні норми на ремонтно-будівельні роботи. Ізоляційні роботи (Збірник 19)
- 20 ДСТУ Б Д.2.4-20:2012 Ресурсні елементні кошторисні норми на ремонтно-будівельні роботи. Інші ремонтно-будівельні роботи (Збірник 20)

Додаток Б

(обов'язковий)

КОЕФІЦІЄНТИ

до норм витрат труда робітників, зайнятих на ремонтно-будівельних роботах, робітників, зайнятих на керуванні та обслуговуванні машин та механізмів, часу експлуатації будівельних машин та механізмів для урахування впливу умов виконання робіт

Таблиця Б1

№ п/п	Умови виконання робіт	Коефіцієнт
1	2	3
1	Виконання ремонтно-будівельних робіт в приміщеннях будинків, будівель, що експлуатуються, звільнених від меблів, устаткування та інших предметів	1,2
2	Виконання ремонтно-будівельних робіт на покрівлях і фасадах будинків, будівель і споруд, що експлуатуються	1,2
3	Виконання ремонтно-будівельних робіт в приміщеннях висотою до 1,8 м	1,35
4	Виконання ремонтно-будівельних робіт в будинках, будівлях і спорудах, що експлуатуються, за наявності в приміщенні меблів, устаткування та інших предметів	1,3
5	Виконання ремонтно-будівельних робіт за наявності на місці виконання шкідливих умов труда	1,5
6	Виконання ремонтно-будівельних робіт в охоронних зонах діючих повітряних ліній електропередачі високої напруги	1,2
7	Виконання ремонтно-будівельних робіт у закритих спорудах та приміщеннях (колекторах, резервуарах, бункерах, камерах тощо), верхня позначка яких знаходиться нижче від поверхні землі	1,1
8	Виконання ремонтно-будівельних робіт в обмежених умовах заведеної частини населених пунктів	1,1

Кінець таблиці Б1

Примітка 1.

Охоронною зоною уздовж повітряних ліній електропередачі за ГОСТ 12.1.013-78 є ділянка землі і простору між вертикальними площинами, що проходять через паралельні прямі, віддалені від крайніх проводів (при невідхиленому їх положенні) на відстані, м:

для ліній напругою:

до 1 кВ	– 2
от 1 до 20 кВ включно	– 10
35 кВ	– 15
110 кВ	– 20
150 кВ, 220 кВ	– 25
330 кВ, 400 кВ, 500 кВ	– 30
750 кВ	– 40
800 кВ	– 30

(постійний струм)

Примітка 2.

Обмежені умови в забудованій частині міст характеризуються наявністю наведених нижче факторів:

Питома вага впливу факторів у складі коефіцієнту п.8:

а) інтенсивного руху міського транспорту і пішоходів у безпосередній близькості від місць робіт, що обумовлює необхідність ведення робіт короткими захватками з повним завершенням всіх робіт на захватці, включаючи відновлення зруйнованих покриттів і зелених насаджень;	25%
б) розгалуженої мережі існуючих підземних комунікацій, що підлягають підвішуванню або перекладанню;	15%
в) житлових або виробничих будівель, а також зелених насаджень, що зберігаються, у безпосередній близькості від місця робіт;	
обмежених умов складування матеріалів або неможливості їх складування на будівельному майданчику для нормального забезпечення матеріалами робочих місць.	60%

У випадку, якщо в наявності є тільки один або два з перелічених вище факторів, коефіцієнт, наведений у п.8, визначається розрахунково виходячи з питомої ваги впливу на виконання робіт того чи іншого фактору в складі коефіцієнта.

Наприклад: Проектом організації ремонту визначено, що на виконання робіт буде впливати тільки фактор, наведений у підпункті «в», тоді коефіцієнт по п.8, що враховує вплив цього фактору, складе:

$$K = 0,1 \times 0,6 + 1 = 1,06$$

Примітка 3.

Застосування коефіцієнтів при складанні кошторисної документації повинно бути обґрунтовано.

Одночасно кілька коефіцієнтів (за винятком коефіцієнтів у пп.6 і 7) не застосовують.

При одночасному застосуванні коефіцієнти перемножуються.

Коефіцієнт п.8 не розповсюджується на внутрішні роботи.

Додаток В

(довідковий)

БІБЛІОГРАФІЯ

- 1 ДСТУ 1.0:2003 Національна стандартизація. Основні положення
- 2 ДСТУ 1.2:2003 Національна стандартизація. Правила розроблення національних нормативних документів
- 3 ДСТУ 1.5:2003 Національна стандартизація. Правила побудови, викладення, оформлення та вимоги до змісту нормативних документів
- 4 ДБН А.1.1-1-2009 Система стандартизації та нормування в будівництві. Основні положення
- 5 ДБН А.1.1-73-2003 Система стандартизації та нормування у будівництві. Положення з виробничого нормування витрат матеріалів у будівництві
- 6 ДСТУ-Н Б Д.1.1-6:2013 Настанова щодо розроблення ресурсних елементних кошторисних норм на будівельні роботи
- 7 Методичні рекомендації з проектування та перегляду норм часу на будівельно-монтажні роботи, Держбуд України, 2005

Ключові слова: ресурсні елементні кошторисні норми на ремонтно-будівельні роботи, вказівки щодо застосування